

Το πεταμένο διαμάντι (Κυριακή Β΄ Λουκά)

(†Μητροπολίτης Νικαίας Γεώργιος)

[/ Πεμπτούσια](#)

Από τότε που υπάρχουν άνθρωποι στη γη, διαπιστώθηκε η ανάγκη της δημιουργίας κοινωνιών. Οι κοινωνίες όμως αυτές έπρεπε να στηρίζονται σε νόμους. Και κάθισε ο άνθρωπος και έκανε νόμους. Πόσους; Είναι αδύνατον να μετρηθούν. Και όμως παρά την πολυνομία, βασιλεύει ατυχώς η ανομία. Οι άνθρωποι δεν είναι ευτυχισμένοι. Σχεδόν κυριαρχεί το ψέμα, η αβεβαιότητα, η αδικία. Να όμως σήμερα ένας νόμος. Είναι παλαιός. Πάντοτε, παρά ταύτα, νέος. Απλός, σύντομος, σωτήριος. «Αυτά που θα ήθελες να κάνουν οι άλλοι σε σένα, αυτά πρέπει να κάνεις και συ σ' αυτούς». Πόσον ευκολονόητος ο νόμος αυτός! «Χρυσούς κανών» ονομάσθηκε· ακριβής ζυγαριά κοινωνικής δικαιοσύνης. Και η μακρά ανθρώπινη πείρα απέδειξε, ότι κάθε άλλη νομοθεσία, μη στηριζόμενη στον κανόνα αυτόν, που διατύπωσε ο Κύριος, καταντά ψεύτικο κατασκεύασμα και απατηλό σκέπασμα ατομισμού και αδικίας.

Ας δούμε, λοιπόν, την εφαρμογή του θείου αυτού νόμου στη σύγχρονη κοινωνία μας.

Πηγή: *wikimedia commons*

1. Είσαι στην κορυφή;

«Καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως». Δηλαδή, τί θα ήθελες εσύ από τους προϊσταμένους σου, εάν ήσουν ένας από τους υφισταμένους, τους εργάτες, τους υπηρέτες; Θα ήθελες, φυσικά, δίκαιη αμοιβή, δίκαιο ημερομίσθιο, που απαιτεί η αναγνώριση των δικαιωμάτων, τα οποία έχεις και συ στη ζωή. Και θα εύρισκες τόσον αληθινό τον λόγο του Κυρίου: «άξιός εστιν ο εργάτης της τροφής αυτού». Αφού, δηλαδή, εργάζεται δικαιούται να έχει τα μέσα για την τροφή του και την συντήρησή του. Ε! λοιπόν.

Τώρα, που είσαι συ προϊστάμενος, εργοδότης, αξιωματούχος «ποίει ομοίως». Δεν έχεις το δικαίωμα, λέει ο Κύριος, να άδικης τον υφιστάμενό σου, να τον εκμεταλλεύεσαι, να τον αφήνεις να πεινά και να βλέπει την οικογένειά του να λιώνει σαν την λαμπάδα από την δυστυχία και τον υποσιτισμό. Έλα στη θέση του κατωτέρου σου. Ζήσε για μερικές στιγμές τη ζωή του, κι έπειτα κρίνε ποιο είναι το καθήκον σου. Αν γινόταν αυτό, δεν θα δημιουργούντο στην κοινωνία οι μεγάλες αδικίες και τα εγκληματικά λάθη, που βλέπουμε σε κάθε βήμα. Αφάνταστες οι αδικίες εις βάρος των φτωχών, των μικρών, των αδυνάτων. Πλουτίζουν με το

αίμα των συνανθρώπων τους πολλοί. Καταπατούν στοιχειώδεις αρχές δικαιοσύνης. Και ο μικρός πιέζεται. Η φωνή του δεν ακούγεται. Ούτε ο στεναγμός του. Ποτίζει με δάκρυ και αίμα το λιγιστό ψωμί του. Φοβερό! Άνθρωπε, γιατί λησμονείς το παράδειγμα του Κυρίου; Ήταν Θεός, κυρίαρχος, παντοκράτωρ. Και όμως έγινε δούλος, για να γίνουμε εμείς κύριοι, ελεύθεροι, ευτυχείς. «Ουκ ήλθον διακονηθήναι, αλλά διακονήσαι», είπε ο Κύριος. Πώς μετά απ' αυτό τολμάμε και περιφρονούμε και αδικούμε τον αδελφό μας; Έπειτα, η ζωή είναι τροχός. Δεν είναι καθόλου παράδοξο να βρεθείς κάποτε και συ στην θέση του υφισταμένου. Πόσοι πρώην εργοστασιάρχες έγιναν εργάτες, φτωχοί, άστεγοι! Και τότε; Αλλά και αυτό να μη γίνει, μη λησμονάμε, ότι όλοι μας έχουμε «Κύριον εν ουρανοίς», ο Οποίος θα ζητήσει κάποτε λογαριασμό. Δεν φοβόμαστε την οργή του αιώνιου και αδέκαστου Νομοθέτη και Κριτή;

2. Είσαι στη βάση;

Δεν είσαι όμως προϊστάμενος. Είσαι υφιστάμενος, εργάτης. Έχει και για σένα εφαρμογή ο «χρυσός κανών». Τί, λοιπόν, θα ήθελες εκ μέρους των υφισταμένων σου, αν ήσουν προϊστάμενος; Βέβαια, ποιότητα εργασίας καλή, ειλικρίνεια, τιμότητα, εργατικότητα. Τώρα όμως είσαι υφιστάμενος. Καλείσαι, λοιπόν, να εφαρμόσεις όλα όσα ζητάς από τους άλλους. Εργάσου, συνεπώς, τίμια. Όχι ψεύτικη δουλειά. Όχι πονηρία και δόλος. Εάν ήταν προηγουμένως άδικος ο προϊστάμενος, ο οποίος δεν άμειψε όσον έπρεπε τον εργάτη, ο οποίος αδίκησε τον μικρότερο, τώρα είσαι και εσύ άδικος, διότι δεν εργάζεσαι ευσυνείδητα, δεν κάνεις την δουλειά σου με ειλικρίνεια και τιμότητα. Μη παραπονείσαι κατόπιν, αν οι άλλοι σε αδικούν. Να γιατί ζούμε σε μία ατμόσφαιρα δολιότητας και ψεύδους. Διότι δεν υπάρχει εκατέρωθεν δικαιοσύνη και αγάπη. Και όταν λείπουν αυτά, φυσικό είναι να εμφανίζεται ο δόλος, ο ανταγωνισμός, η «ταξική πάλη», που νεκρώνει τον κοινωνικό οργανισμό και υποσκάπτουν τα θεμέλια της ειρηνικής κοινωνικής ζωής. Ο Απ. Παύλος, για να τονίσει την ανάγκη της συνεργασίας των ανθρώπων με πνεύμα κατανόησης, αγάπης και δικαιοσύνης, χρησιμοποιεί το εξαίρετο παράδειγμα των μελών του ανθρώπινου σώματος. Μας εκπλήσσει η αρμονία και η τάξη, που επικρατούν μεταξύ τους.

Το ένα βέβαια μέλος είναι καρδιά, δηλ. προνομιούχο· δεν σημαίνει όμως αυτό, ότι δικαιούται να αδιαφορήσει για το δάκτυλο του ποδιού. Στέλλει έτσι και εκεί αίμα, για να το θρέψει. Το άλλο είναι εγκέφαλος, δηλαδή κυβερνήτης του οργανισμού. Βλέπει όμως με ενδιαφέρον όλα τα υπόλοιπα μέλη. Και φροντίζει με στοργή. Τί θα γινόταν τώρα, αν τα ισχυρότερα μέλη ηρνούντο να συνεργαστούν με τα ασθενέστερα; Θα έπαυε κάθε ζωή και ο οργανισμός θα νεκρωνόταν.

Οργανισμός είναι και η κοινωνία, με μέλη τους ανθρώπους. Αν χρειάζονται τα

μεγαλύτερα και σπουδαιότερα μέλη, χρειάζονται όμως και τα μικρά. Και αν οι μεγάλοι οφείλουν να συμπεριφέρονται με αγάπη και δικαιοσύνη, οφείλουν, επίσης, και οι μικρότεροι και οι ασημότεροι και οι υφιστάμενοι να φέρονται με δικαιοσύνη και τιμιότητα. Ο «χρυσός κανών» εξίσου αναγκαίος και απαραίτητος και για τους δύο. Επαναλαμβάνουμε: Και για τους δύο.

3. Η οριζόντια γραμμή.

Όπου έπειτα και αν στρέψουμε το βλέμμα μας, θα δούμε γύρω μας τόσους ανθρώπους, που δεν έχουν μεν με μας σχέση υπαλλήλου, ή υφισταμένου, ή προϊσταμένου, συναλλάσσονται όμως μαζί μας, συνεργάζονται, έρχονται σε κοινωνικές σχέσεις, ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας.

Τι, λοιπόν, θα ήθελες να σου κάνει ο άλλος, όταν συ είσαι λ.χ. ο καταναλωτής, ο αγοραστής των ειδών; Ζητείς πρώτον «σωστό ζύγι». Και θυμάσαι εδώ πόση σημασία έχει η εντολή του Θεού: «Ου ποιήσετε άδικον εν κρίσει, εν μέτροις και εν σταθμοίς και εν ζυγοίς. Ζυγά δίκαια και σταθμιά δίκαια έσται εν υμίν» (Λευϊτικόν, ιθ' 35-36).

Αλλά γιατί δεν αντιλαμβανόμαστε ότι τέτοιου είδους δικαιοσύνη πρέπει να εφαρμόζουμε πρώτα εμείς στο έργο μας; Η ευσέβεια δεν είναι μέσον που πρέπει να δεσμεύει μόνον τους άλλους, για να μη αδικούν εμάς, αλλά στοιχείο απαραίτητο και της δικής μας ζωής. Διότι διαφορετικά, θα εφαρμοστεί αυτό που λέει η Αγία Γραφή; «Βδέλυγμα τω Κυρίω πας ο ποιών ταύτα».

Συμβαίνει συχνά πολλοί άνθρωποι να διαμαρτύρονται για την αδικία, που κάνουν οι άλλοι εις βάρος τους. Όταν όμως βρεθούν σε παρόμοια κατάσταση οι διαμαρτυρόμενοι για την αδικία, αδικούν και αυτοί και καταπατούν τον νόμο της αγάπης. Λησμονούν το «καθώς θέλετε...».

Αυτός είναι ο άνθρωπος, που δεν έχει μέσα του συναίσθηση των ευθυνών του και συνείδηση του χρέους του απέναντι στους άλλους. Αδικεί, καταπατεί, αδιαφορεί για τον άλλον.

Πάσχει έπειτα ο άλλος; Στερείται και υποφέρει; Έχει ανάγκη προστασίας; Πώς θα ήθελες να σου φερθούν οι γύρω, εάν συ ήσουν στη θέση του; Δεν θα επιθυμούσες να σκύψουν οι άλλοι πάνω σου με στοργή, και ενδιαφέρον, με κατανόηση; Να δροσίσουν το μέτωπό σου, που το καίει ο πυρετός; Να σε βοηθήσουν για την εξοικονόμηση των μέσων της ζωής. Λοιπόν, το δίκαιο επιβάλλει, να φερθείς και συ κατά το ίδιο τρόπο στον διπλανό σου, που βρίσκεται σήμερα σε κατάσταση ανάγκης. Δεν είναι αυτό μόνον πράξη φιλανθρωπίας. Είναι κυρίως έργο δικαιοσύνης και εφαρμογής του νόμου του Θεού. Θα ήθελες έπειτα ο

άλλος να επιβουλευθεί την περιουσία σου; Θα ήθελες να πληγώσει την ηθική της οικογένειάς σου; Θα ήθελες να τραυματίσει την υπόληψή σου; Θα ήθελες να σε πικράνει με τα λόγια του, τα γεμάτα χολή; Θα ήθελες να σε εχθρεύεται και να παρεμποδίζει το έργο σου; Χίλιες φορές όχι. Σωστά. Συνεπώς, και συ μη το κάνεις αυτό στους άλλους. Αγάπα τους, μη τους πικραίνεις, μη λες πικρόχολες κουβέντες, μην ανοίγεις πληγές, μη σβήνεις τη χαρά από τις ψυχές των άλλων. Βαμβάκι στο χέρι σου, και λάδι. Όχι σουβλί και δηλητήριο...

Αγαπητοί,

Θα θυμάστε ασφαλώς τον ωραίο εκείνο μύθο του Αισώπου. Μια κότα γύριζε στην αυλή του σπιτιού και ζητούσε σκουλήκια. Ψάχνει παντού. Ξαφνικά με το πόδι της, εκεί που σκαλίζει, ανακαλύπτει στα χώματα ένα πραγματάκι, που γυαλίζει... Το τσιμπάει. Δεν τρώγεται. Το ξανακοιτάζει. Άχρηστο πράγμα.... Δεν είναι σκουλήκι, που ζητάει αυτή... Και με το πόδι της το πετάει μακριά. Περνούσε κάποιος την ώρα εκείνη. Το είδε. Έσκυψε και το πήρε. Ήταν ένα διαμάντι μεγάλης αξίας.... Πόσες φορές παθαίνομε και εμείς σαν την κότα! Κάνουμε νόμους, οργανισμούς, συνθήκες, συμφωνίας. Ματαίως. Ούτε δικαιοσύνη, ούτε αγάπη, ούτε ειρήνη. Γιατί άραγε; Διότι συνήθως πετάμε το διαμάντι! Το νόμο του Θεού! Αδίκως θα περιμένουμε βελτίωση. Ας το καταλάβουμε καλά. Δεν χρειάζονται πολλοί νόμοι και απειλές. Σχίστε τους ανθρώπινους κώδικες, αν θέλετε. Αναρτήστε όμως παντού, στα δικαστήρια, στα καταστήματα, στα σχολεία, στις καρδιές, προ παντός των ανθρώπων, τον σύντομο αυτόν, αλλά και σωτήριο, νόμο του Θεού. Από ένδεκα λέξεις μόνον αποτελείται. Είναι όμως το πιο πολύτιμο διαμάντι του κόσμου. Η μοναδική χρυσή και αιώνια βάση της κοινωνίας. Αρκεί μόνον να σκύψουμε και να πάρουμε με ευλάβεια στα χέρια μας τον νόμο του Θεού, το διαμάντι αυτό, που -τί κρίμα! -ο κόσμος το έχει πετάξει... Αλλά θα το πάρουμε, άραγε;

(Πηγή: †Μητροπολίτου Νικαίας Γεωργίου Παυλίδου, Λύχνος τοις ποσί μου, Λόγοι εις τα Ευαγγέλια των Κυριακών, Έκδ. Αποστολική Διακονία, σ. 143-147)